

Arkivsak-dok. 20/01915
Arkivkode
Saksbehandler Reidun Bye

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eldrerådet	19.11.2020	21/20
10 Administrasjonsutvalget	30.11.2020	12/20
2 Ungdomsrådet	19.11.2020	3/20
3 Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	19.11.2020	25/20
4 Hovedutvalg for eierstyring og næringsutvikling	24.11.2020	29/20
5 Hovedutvalg for helse og velferd	25.11.2020	39/20
6 Hovedutvalg for miljø og samfunnsutvikling	26.11.2020	24/20
7 Hovedutvalg for oppvekst og utdanning	23.11.2020	38/20
8 Formannskapet	30.11.2020	124/20
9 Kommunestyret	14.12.2020	153/20

SAKSPROTOKOLL

Budsjett 2021 / Økonomiplan 2021 - 2024 Nittedal kommune

Formannskapet har behandlet saken i møte 30.11.2020 sak 124/20

Møtebehandling

Midlertidig varaordfører Helge Fossum (FrP) fremmet følgende forslag på vegne av Ap, FrP, V, SV og KrF:

Kommunestyret viser til at forslaget til budsjett og økonomiplan i stor grad er en oppfølging av tidligere vedtak i kommunestyret. Forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2021 – 2024 vedtas med endringer som framkommer her.

1. Utviklings- og omstillingsprosessen

- 1.1. Utviklings- og omstillingsprosessen er i tråd med rådmannens budsjett og økonomiplan et langsiktig arbeid som handler om å skape handlingsrom over tid og utvikle tjenester med høy kvalitet i samarbeid med kompetente og motiverte medarbeidere.
- 1.2. Det pekes særlig på betydningen av revisjon av kommunens arbeidsgiverpolitikk og kompetansestrategi, herunder intensivere innsatsen for å utvikle heltidskultur, og redusere omfanget av variabel lønn.

2. Oppvekst og utdanning

- 2.1. Kommunestyret framhever viktigheten av at rådmannen har lagt til rette for å oppnå lærernormen snarlig. For å sikre god lærerdekning over tid er det viktig å intensivere arbeidet med å gjøre Nittedal kommune attraktiv som arbeidsgiver for lærere.
- 2.2. Det vises til egen sak om «skolebehovsplan». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres. Derfor økes avsetningen til prosjektering av blant annet Rotnes skole.
- 2.3. Frivilligheten skal være en naturlig og viktig samarbeidspartner for Nittedal kommune. Ved kommunestyrets disponering av et eventuelt overskudd i årsregnskapet for 2020 skal følgende tiltak prioriteres. Tiltak skal særlig rettes mot barn og ungdom:
  - Investeringsstøtte til idretten. Fra og med budsjett for 2022 skal dette vurderes i forbindelse med budsjett og økonomiplan.
  - Tilskuddene til kulturorganisasjonene og en økning av rammen for tilskuddsordningen for kulturformidling.
- 2.4. For budsjettåret 2021 økes driftsstøtten til idretten. Ut over dette vises det til egen sak om revidering av avtaler med idretten.

3. Arbeidet mot fattigdom

- 3.1. Fattigdomsmeldingen viser at det gjøres mye godt arbeid i Nittedal for å bekjempe fattigdom i familier med barn.
- 3.2. Det skal legges fram en gjennomgang av sosialhjelpssatser. Saken skal vise hvordan personene følges opp, stønadslengder og hvordan Nittedal kan sørge for at livsgrunnlaget kan sikres og hvordan flest mulig kan komme i arbeid og aktivitet. Det legges til grunn målsetningen om at sosialstønad skal være en kortvarig ytelse.
- 3.3. Nittedal kommune skal intensivere arbeidet med å tilby arbeid til personer med nedsatt arbeidsevne, «hull i cv» og/eller langtids sosialhjelpsmottakere.
- 3.4. Kommunestyret slår fast at det er en klar målsetning at barnetrygd skal holdes utenfor inntektsberegningsgrunnlaget for sosialstønad. Det konstateres likevel at det ikke er rom for å innføre dette tiltaket fra og med 2021. Så snart det er økonomisk handlingsrom til å innføre dette tiltaket sammen med øvrige vedtatte prioriteringer bes rådmannen legge til rette for tiltaket i framtidige budsjetter.
- 3.5. Det etableres et aktivitetsfond som et målrettet alternativ til fritidskortet. Målsetningen er å inkludere barn fra familier som ikke har mulighet til å dekke kostnadene selv. Det legges fram egen sak om innretning av aktivitetsfondet, herunder retningslinjer om målgrupper, organisering og søknadsprosesser. Idretts- og kulturrådet skal involveres i prosessen. Ordningen evalueres i løpet av 2022.

- 3.6. For å legge til rette for gode oppvekstvilkår for alle barn skal det etableres et frivillig samlivskurs for alle barnefamilier. Samlivskurs forebygger konflikter og samlivsbrudd.

4. Helse og velferd

- 4.1. Kommunestyret framhever at det er viktig å styrke kapasiteten i helsesektoren i perioden for å møte framtidens behov.
- 4.2. Det må sikres bemanning, kompetanse og ressurser i hjemmetjenesten innenfor vedtatte budsjetttrammer. Det er viktig å synliggjøre og avklare hvordan tidlig innsats kan påvirke behovet for framtidig antall heldøgns plasser, samt hvordan volum av heldøgns plasser påvirker hjemmetjenestenes kapasitetsbehov i tiden framover.
- 4.3. I arbeidet med å sikre tjenester av høy kvalitet skal bruken av brukerundersøkelser intensiveres.
- 4.4. Det vises til egen sak om «Helsehus/heldøgns omsorgsplasser». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres. Derfor økes avsetningen til blant annet prosjektering av helsehus.
- 4.5. Det etableres et fond med formål «helse og velferd». Fond for helse og velferd skal benyttes i særskilte tilfeller, etter politisk behandling. Formålet er å ha ressurser over tid til å møte uforutsette hendelser og for å kunne drive konkrete utviklingstiltak både til drift og investering.

5. Miljø og samfunnsutvikling

- 5.1. I tråd med planstrategien og planprogram for kommuneplanen skal det legges til grunn en bærekraftig arealpolitikk hvor arealutvikling i kommunen blir forvaltet på en måte som sikrer kommende generasjoners behov for ulike arealer.
- Konsekvenser av endret arealformål skal framgå slik at unødig tap av biologisk mangfold i samfunnsutviklingen unngås.
  - Et strengt jordvern og vern av kulturlandskap er viktig for å bevare Nittedal som en grønn bygd.
- 5.2. En forutsetning for boligutbygging er at det vil være kapasitet i sosial infrastruktur som barnehager og skole. Utbygging skal gjøres i tilknytning til kollektivknutepunkt. Det skal likevel være fleksibilitet til å si ja til mindre endringer på eiendommer der det er kapasitet på offentlig infrastruktur.
- 5.3. Rådmannen skal sørge for at innbyggere og næringsdrivende skal oppleve en samarbeidende, positiv og løsningsorientert kommune.
- 5.4. I arbeidet med å revidere klima- og energiplanen skal blant annet følgende forhold vurderes:
- hvordan Nittedal kommune kan stimulere til å redusere plastforsøpling.

- et klimagassregnskap.
- 5.5. Det vises til egen sak om «Trafikksikkerhetsplan». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres ved at avsetningen til trafikksikkerhetstiltak og trygg skolevei økes.
- 5.6. Ordfører gis fullmakt til å inngå avtale med BaneNor om mulig utvidelse av undergang ved jernbanebrua over Stasjonsveien ved Nittedal stasjon. Økonomiske konsekvenser innarbeides i budsjett for 2022.

6. Driftsbudsjett og bevilningsoversikt

- 6.1. Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf. vedlegg 1 §5-4 bevilgningsoversikt drift (tidligere 1A og 1B) hvor år 1 er årsbudsjett 2021. Årsbudsjett 2021 justeres slik:

Tiltak Tall i hele 1000 kr.	Økt inntekt/ redusert utgift	Redusert inntekt/ økt utgift/avsetning
Til disposisjon for kommunestyret	1 000	
Økt avsetning prosjektering helsehus, Rotnes skole og ny brannstasjon		1 000
Aktivitetsfond		600
Driftsstøtte idretten		400
Trafikksikkerhet og trygg skolevei		2 000
Reduksjon i avsetning usikkerhet (jfr. blant annet avsetning til fond)	8 000	
Sum drift	9 000	4 000
Netto endring - økt overskudd	5 000	
Fond med formål «helse og velferd»		5 000
Sum endringer	0	

- 6.2. Det skal framlegges økonomirapportering i annet hvert ordinære møte i formannskapet. Innretningen av denne rapporten avklares med ordfører. Effekter av endelig statsbudsjett 2021 for Nittedal kommune behandles i forbindelse med første økonomirapport i 2021.
- 6.3. Rådmannen får fullmakt til å:
- innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet 2021 i Økonomiplan 2021 – 2024.
  - avsette til og bruke av bundne fond og finansinntekter og -utgifter i sektorenes budsjetter, unntatt fond for «helse og velferd»,
  - fordele virkninger av lønnsoppgjøret fra sentral post til sektorene.
- 6.4. Oppfølging av vedtakspunktene i rammesak 2021-2024 som ikke er gjennomført, følges opp i perioden 2021 til 2024 gjennom budsjettprosessen i 2021 og utviklings- og omstillingsprosjektet slik det er beskrevet i budsjett og økonomiplanen.

7. Investeringsbudsjett

- 7.1. Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf. vedlegg 1 §5-5 bevilgningsoversikt investering (tidligere 2A) hvor år 1 er årsbudsjett 2021, herunder mål og premisser for bevilgningene.
- 7.2. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til kr 222 200 000 i 2021. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 14-18.

- 7.3. Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.
- 7.4. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2021 med 50 000 000 kroner. Enhet for bolig og tjenester gis fullmakt til å forskuttere tildeling til startlånskunder med inntil 10 mill. kroner før Husbankens lånetilsagn er mottatt.

8. Skattesatser videreføres

- 8.1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2021 legges til grunn skattøre på 12,15 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.
- 8.2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2021 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.
- 8.3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2021 etter følgende utskrivningsalternativ: §3 f) Faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.
- 8.4. Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.
- 8.5. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 12 velger kommunestyret å ha differensierte eiendomsskattesatser. Skattesats for bolig- og fritidseiendom settes til 2,4 promille og skattesats for næringseiendom settes til 2,5 promille.
- 8.6. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 innføres et bunnfradrag på kr 1 200 000 av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.
- 8.7. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b.
- 8.8. Kommunestyret, i medhold av eiendomsskatteloven § 25, fastsetter at eiendomsskatten betales i tre terminer med forfall i juni, oktober og desember.
- 8.9. I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for boligeiendommer. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 84/14.

- 8.10. I budsjett og økonomiplan for 2022 – 2025 skal rådmannens innstilling baseres på at senest i skatteåret 2023 skal eiendomsskatten reduseres markant for alle innbyggere basert på 2019-nivå.

9. Gebyrer og betalingsregulativ

- 9.1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 2,7 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2021) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2021.
- 9.2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2021 hvis ikke annet er bestemt. Rådmannen delegeres fullmakt til å endre til de til enhver tid gjeldende satser i henhold til «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» og «Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.»
- 9.3. Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.
- 9.4. Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak. Senest i forbindelse med saken om budsjettrammer våren 2021 legges det fram en oversikt over selvkostkalkylene for å synliggjøre om gebyrene i tilstrekkelig grad tar hensyn til reell selvkost for alle sakstyper. Kommunestyret vil vektlegge at kommunens gebyrer må innrettes slik at de ivaretar innbyggerperspektivet, og sikrer at ikke tjenestene er innrettet for best å ivareta utbyggere. Det skal vurderes hvordan byggesaksgebyrer i Nittedal kan reduseres innenfor rammene av reell selvkost.

10. Vedrørende Nittedal-eiendom KF

- 10.1. Nittedal-eiendom KF gis fullmakt til å kjøpe/selge bolig i Nittedal kommune for inntil kr 7 000 000,- for å ivareta det løpende behovet for tjenesteleveranser.
- 10.2. Med bakgrunn i at det er over ti år siden Nittedal-eiendom KF ble opprettet gjøres en vurdering av forhold knyttet til internlån og internrenter, husleiemodell og utbytte og eventuelt andre forhold. Det skal i den forbindelse også ses nærmere på mulige forenklinger, forbedringer og samspillet med kommunen og foretaket uten å endre organisasjonsmodell. Arbeidet skal skje i et samarbeid mellom kommunen og foretaket.

Det legges fram sak om fordeler, ulemper, muligheter og begrensninger ved å innføre et konsept av leie til eie. Det skal redegjøres for erfaringer med tiltaket i andre kommuner.

Representanten Ida Eliseussen (Sp) fremmet følgende forslag i tillegg til rådmannens innstilling:

Verbalforslag

1. Stolt Nittedalsidentitet - Våre budsjettforslag:

- a) Kommunen skal prioritere etablering av grønn næringsvirksomhet (se mer under punkt for klima og miljø)
- b) Kommunen skal legge til rette for å øke frivillig arbeid i folkehelsearbeidet og arbeidet i sektor for helse og velferd.
- c) Kommunen skal jobbe for å få på plass bedre lokalbussløsninger, spesielt i Hakadal

2. Rent miljø - Våre budsjettforslag:

- a) Nittedal skal ha fokus på klimagassregnskap.
- b) Kommunen skal ha nullvisjon for tap av biologisk mangfold.
- c) Kommunen skal ha nullvisjon for tap av matjord.
- d) FNs bærekraftsmål skal rangeres i tråd med kommunens behov. Her er særlig barn og unge en viktig part i medvirkningen for dette.
- e) Det skal utarbeides en plan for hvordan vi kan øke selvforsyningsgraden på dyrket eller dyrkbar mark i Nittedal. Herunder tiltak for å gjeninnføre drift av matjord som ligger brakk, alternativ bruk av mindre og fragmenterte teiger til matproduksjon, samt stimulere til andelslandbruk/andelshagebruk og annen type utleie av matdyrkingsarealer til innbyggere.
- f) Kommunen skal legge til rette for et aktivt skogbruk, med avvirkning av skog til best mulig tidspunkt for karbonbinding og økonomi. Skogbruk i Nittedal skal være bærekraftig og skje i respekt for biologisk mangfold, sårbare naturtyper og befolkningens friluftsjnteresser.
- g) Kommunen skal gå foran ved å drive miljøvennlig skogbruk i egen skog, med bruk av lukket hogst der det er mulig, og minst mulig bruk av plantevernmidler.
- h) Ved alle innkjøp og anskaffelser skal klima- og miljøhensyn vurderes og vektet. Herunder fokus på lokal handel og kortreist mat.

3. God folkehelse og gode tjenester - Vårt budsjettforslag:

- a) Rådmannen bes snarlig legge fram et forslag som gjør det mulig å ha et bredt og bærekraftig åpningstilbud i den nye svømmehallen i Hakadal, uten at dette går ut over dagens åpningstilbud i Lihallen. Til dette bør blant annet svømmehallene Råholt Bad, Nes svømmehall og Bjørkebadet brukes som best praksis- og referansepunkt.
- b) Kommunen skal søke å benytte «Inn på tunet»-tilbud i Nittedal som ressurs for økende tjenestebehov, spesielt i sektor for helse, men også oppvekst.

- c) Aktivitetshus/Seniorsenter: Rådmannen bes legge fram en sak, som viser hvordan det vil være mulig å samle og legge til rette for aktivitet og fellesskap for eldre, gjerne i samspill med frivillige og flere generasjoner. «Inn på tunet» skal vurderes som et verktøy for dette.
- d) Det skal legges til rette for å kunne gjøre lekser på SFO, både med og uten leksehjelp
- e) Fysisk aktivitet er viktig for barns utvikling og læring. Vi ber rådmannen legge fram en sak som fremmer løsninger for å få mer fysisk aktivitet inn i skolehverdagen, fra 1. til 10. trinn. Det skal være et mål om minimum 30 minutter fysisk aktivitet hver dag, utenom allerede avsatt tid til gym/kroppøving. Horten kommunes modell «Hopp», der fysisk aktivitet inngår som et middel for læring i teoretiske fag, kan brukes som referanse.

4. Levende lokaldemokrati og gode prosesser - Vårt budsjettforslag:

- a) Rådmannen bes utarbeide en strategi for innbyggerkommunikasjon som skal ivareta gode prosesser for medvirkning og økt bruk av hensiktsmessig og god digitalisering. Gjelder blant annet for planarbeid, saksvurderinger og tjenesteutvikling.
- b) Det skal legges vekt på dialogbaserte prosesser, som kan bidra til å styrke samarbeidet mellom politikk, administrasjon og ansatte

5. Sunn økonomi - Vårt budsjettforslag:

- a) Prosjektering for bygging av helsehus prioriteres foran bygging av skole i denne perioden
- b) Prosjektering og ferdigstilling av sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Fuglåsen og Elvetangen skole, prioriteres foran kommunestyrevedtaket om prosjektering og regulering av Varingskollen og natursti langs Nitelva.
- c) Til kommuneplanarbeidets arealdel skal rådmannen foreslå områder med inneklemt hytter og hyttetomter som naturlig vil kunne omreguleres til helårsboliger. Kriterier: hytter utenfor marka, nærhet til kollektiv, eksisterende boligområder/helårsbolig samt at vann, vei og kloakk må være ordnet først. (Eksempler på områder vi vet om: Langs Rauerskauveien, Gamleveien og Stuaveien, langs jernbanen, i områdene Slattum, Haugerud og Kjuul).

- d) Rådmannen bes legge fram en sak der det foreslås mer offensive løsninger for å bedre barnehagestrukturen. Herunder muligheter for flytting av virksomhet og oppkjøpsmuligheter.
- e) For de forslag som vedtas i alle punkter over, og som får konsekvenser for rådmannens forslag, så vil vedtakene her gjelde foran rådmannens (vil i all grad handle om prioritering av rekkefølge og innsats på oppgaver).

Økonomiforslag

«Politikernes million» foreslås disponert slik, i to punkter:

- 0,5 mill. til prosjektering for snarlig ferdigstilling av sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Fuglåsen og Elvetangen skole.
- 0,5 mill. for å styrke midlene på 1 mill. avsatt til planlegging og prosjektering av Rotnes skole, helsehus og ny brannstasjon, der styrkingen skal gå til prosjektering av helsehus.

Representanten Jan Stefan Holme (H) fremmet følgende forslag:

Nittedal Høyres alternative budsjett – omsorg til de som trenger det mest! Nittedal kommune er styrt inn i en økonomisk krevende situasjon. Den har vært drevet av Arbeiderpartiet med forskjellige støtteparti i snart ni år, og nå ser vi resultatene. Rådmannen har jobbet fram og presentert et solid forankret budsjett under disse forholdene.

Nittedal Høyre mener det er viktig å fullføre allerede vedtatte byggeprosjekter før det vedtas å sette i gang nye. Det er varslet kutt på flere områder og dette vil ramme de mest sårbare. Nittedal Høyre er svært bekymret for en utvikling hvor kommunen er på etterskudd med å legge til rette for fremtidens behov når det kommer til varslet eldrebeholdning. Nittedal Høyre kan ikke støtte en politikk hvor eldreomsorg settes til side. De siste årene har flertallspartiene med Arbeiderpartiet sine prioritering gjort at eldreomsorg, planlegging av helsehus og videre utvikling av helse- og omsorgstjeneste til personer med demens har kommet i bakre rekke. Nittedal Høyre vil følge et mer ansvarlig spor.

Høyre vil prioritere arbeidet med å fortsette utviklingen av Skytta bo- og servicesenter til et kvalitativt og høyt faglig kompetansesenter. Kommende periode må arbeidet med helsehuset etter vår klare oppfatning intensiveres, slik at byggestart kan iverksettes så raskt som mulig. Vi er allerede på etterskudd med dette og det er svært bekymringsfullt. Høyres definisjon av et Helsehus er et bygg der det tilbys plass til flere helseprofesjoner Pasienter som dimitteres fra sykehus får heldøgns sengeplass med nødvendig helsepersonell tilgjengelig. I tilknytning til et slikt helsehus ser Høyre for seg boliger for mennesker som i stor grad er selvstendige, og som har behov for helsetjenester uten å måtte flytte til bosenter eller liknende. Høyre ønsker derfor at et Helsehus kombineres med en modell av Måsan aktivitetssenter og Kjerulfs gate boliger i Lillestrøm, og/eller

plussboliger i Lørenskog Kommune. Gitt Nittedal Kommunes anstrengte økonomi, ønsker Høyre at et slikt tiltak blir finansiert og bygget av private. Høyre ønsker å se på ulike alternative plasseringer av et slikt bygg for å sikre raskest mulig gjennomføring. Høyre støtter rådmannens klare anbefaling om å avvente oppstart av nye kommunale byggeprosjekter.

I Høyre sitt budsjett har vi lagt til grunn en 0,5% økning i skatteinngangsanslaget. Dette er gjort basert på tidligere års erfaringer og resultatet av inneværende år. Budsjettet er allerede hardt presset som det er, men helse- og omsorgstjenester samt krav innenfor skole- og utdanning må likevel på plass. Vi er bekymret for flertallspartiene som varsler «økt politisk styring», og undres over hva dette innebærer. Hvis Ap, Frp, V, Krf og SV går for et budsjett som presser kommuneøkonomien, er vi sterkt bekymret over utviklingen kommende periode. Høyre mener at det er uansvarlig politikk å kjøre kommunen i en retning som gjør at midlene til drift stadig må kuttes fordi de finansielle kostnadene øker. Det er konsekvensene av en uansvarlig politikk som nå medfører kutt i hele kommunen. Dette kommer til syne ved at handlingsreglene ikke følges i 2021.

Høyre ønsker å prioritere lovpålagte oppgaver innenfor eldreomsorg, skole og barnehage på en måte som gjør det mulig å drive kommunen forsvarlig på lang sikt. Nittedal Høyre vil også ta vare på frivilligheten fordi vi ser at hver krone investert der gir 5 tilbake. Uten frivillighet stopper Nittedal! Vi trenger hele Nittedal med på laget hvis vi skal få rettet opp økonomien og tatt vare på de som trenger det mest.

Rådmannens forslag til vedtak med følgende tillegg:

- Rådmannen bes utrede en videre utbygging på Skytta og ber om at det implementeres i budsjettet for 2021.
- Rådmannen bes sette av kr 200 000 til frivillige organisasjoner som jobber med bekjempelse av ensomhet og forbedring av psykisk helse.
- Det avsettes kr 3 000 000 til investeringsstøtte til idretten i Nittedal og fordeles i samarbeid med Nittedal Idrettsråd anbefaling.
- Driftstøtte til idrettsanlegg økes med kr 718 000 slik at nyetablerte anlegg i løpet av de tre siste år blir tatt inn i avtalen.
- Det bevilges 1 mill ekstra til å holde svømmehallene åpne i samarbeid med frivillige.
- Høyre ber Rådmannen legge fram en sak som presiserer reguleringsbestemmelsen i områder der det er avsatt arealer til næringsutvikling.

Økte inntekter

Inntekts- og formueskatt (0,5% økning)	3 300 000
Kjøp av varer og tjenester 0,5 % effektivisering	3 800 000
Utvalg eierstyring avvikles	250 000
Krisefondet	13 000 000

Bevilgninger

Oppvekst og utdanning

Investeringsstøtte idretten	-3 000 000
Driftsstøtte	-718 000

Drift

Drift av svømmehaller -1 000 000

Disposisjons fond + 16 632 000

Nittedal Høyres verbalforslag til Handlingsplanen 2021 – 2024.Økonomi og tjenester:

Høyre vil sikre en forutsigbar økonomi som gir grunnlag for langsiktige planer og investeringer uten at dette går ut over dagens tjenester og bidrag til idrett og kultur. Vi må ha penger på bok slik at vi kan tåle uforutsette utgifter. Dette har raset på Li og Covid 19 vist oss viktigheten av.

Oppvekst og utdanning:

Høyre ønsker å videreføre det gode samarbeidet med private tilbydere av barnehagetjenester for å gi et mangfoldig barnehagetilbud. Lærenormen er et ufravikelig krav som det ikke gis anledning til dispensere fra. Høyre ber Rådmannen ha fokus på arbeidet med å ansette tilstrekkelig mange lærere og at dette er satt av i budsjettet, slik at lærenormen er på plass snarest. Høyre ber Rådmannen følge opp skolene slik at det legges til rette for at vikarer settes inn ved fravær, for eksempel ved å opprette en vikarpool for Nittedal kommune.

Helse og omsorg:

Arbeidet med å planlegge tilbudene som skal på plass i et helsehus må intensiveres denne perioden slik at byggestart av helsehus kan iverksettes snarest. Vi trenger flere korttidsplasser slik at alle våre eldre får bli i Nittedal. I tilknytning til Skytta Bo- og Servicesenter kan det etableres såkalte private pluss-boliger. Dette vil kunne redusere behov for omsorgsboliger og utsette behov for sykehjemsplasser.

I stedet for at kommunen skal kjøpe eller bygge alle boligene, ønsker vi å finne nye konsepter og samarbeidsformer med utbyggere, innbyggerne og Husbanken. Private aktører ser ofte muligheter vi ikke har sett i kommunen eller i Husbankens virkemiddelapparat. Høyre vil i så måte være en pådriver for nye, innovative løsninger. Høyre ønsker et godt samspill med private til beste for bygdas innbyggere.

Høyre ber rådmannen ta initiativ overfor private tilbydere av omsorgstjenester for å legge til rette for et mangfoldig helsetilbud for syke, barn og voksne med funksjonsnedsettelse, samt eldre i kommunen vår.

Høyre er opptatt av at sykehjemmene skal videreutvikles med høy faglig kompetanse for å gi den beste helse- og omsorgstjenesten til eldre i Nittedal. Målet er å ta vare på Nittedals innbyggere i Nittedal kommune. Dette arbeidet må intensiveres i kommende periode.

Miljø og samfunnsutvikling:

Høyre ber rådmannen legge frem en løsning på hvordan saker som trenger politisk behandling kommer tidligst mulig på sakskartet for at vi skal være en effektiv saksbehandler. Antall klagesaker bør gå ned. Høyre ber rådmannen prioritere oppdatering av reguleringsplaner som er eldre enn 20 år.

Rådmannen må prioritere prosjektering av sikker skole vei fra Fuglåsen til Elvetangen.

Næringsutvikling:

Høyre ber rådmannen legge frem en sak som presiserer reguleringsbestemmelsene i områder der det er satt av areal til næringsutvikling. Dette for å unngå tvil om hva området er regulert til og skape forutsigbarhet slik at ytterligere politisk behandling ikke er nødvendig.

Legge til rette for frivillig arbeid i kommunen:

Høyre ber rådmannen se på mulige løsninger hvor de frivillige lag og foreninger slipper saksomkostninger og gebyrer for anlegg som ikke er til kommersiell bruk. Høyre ønsker at kommunen aktivt deltar i arbeidet med å utvikle Nitelva med tilliggende områder på best mulig måte for rekreasjon og andre aktiviteter. Dette gjøres i samarbeid med Nittedal Elveforum og grunneierne.

Høyre ønsker å bevilge 1 mill ekstra til å holde svømmehallene åpne i samarbeid med frivillige.

Votering

Rådmannens innstilling ble forkastet med 12 mot 1 stemme (MDG).

Forslaget fra Sp ble forkastet med 11 mot 2 stemmer (Sp, MDG).

Forslaget fra H ble forkastet med 9 mot 4 stemmer (H).

Forslaget fra Ap, FrP, V, SV og KrF ble vedtatt med 7 mot 6 stemmer (H, Sp og MDG)

Formannskapetets innstilling

Kommunestyret viser til at forslaget til budsjett og økonomiplan i stor grad er en oppfølging av tidligere vedtak i kommunestyret. Forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2021 – 2024 vedtas med endringer som framkommer her.

1. Utviklings- og omstillingsprosessen

- 1.1. Utviklings- og omstillingsprosessen er i tråd med rådmannens budsjett og økonomiplan et langsiktig arbeid som handler om å skape handlingsrom over tid og utvikle tjenester med høy kvalitet i samarbeid med kompetente og motiverte medarbeidere.
- 1.2. Det pekes særlig på betydningen av revisjon av kommunens arbeidsgiverpolitikk og kompetansestrategi, herunder intensivere innsatsen for å utvikle heltidskultur, og redusere omfanget av variabel lønn.

2. Oppvekst og utdanning

- 2.1. Kommunestyret framhever viktigheten av at rådmannen har lagt til rette for å oppnå lærernormen snarlig. For å sikre god lærerdekning over tid er det viktig å intensivere arbeidet med å gjøre Nittedal kommune attraktiv som arbeidsgiver for lærere.
- 2.2. Det vises til egen sak om «skolebehovsplan». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres. Derfor økes avsetningen til prosjektering av blant annet Rotnes skole.

- 2.3. Frivilligheten skal være en naturlig og viktig samarbeidspartner for Nittedal kommune. Ved kommunestyrets disponering av et eventuelt overskudd i årsregnskapet for 2020 skal følgende tiltak prioriteres. Tiltak skal særlig rettes mot barn og ungdom:
- Investeringsstøtte til idretten. Fra og med budsjett for 2022 skal dette vurderes i forbindelse med budsjett og økonomiplan.
  - Tilskuddene til kulturorganisasjonene og en økning av rammen for tilskuddsordningen for kulturformidling.
- 2.4. For budsjettåret 2021 økes driftsstøtten til idretten. Ut over dette vises det til egen sak om revidering av avtaler med idretten.

3. Arbeidet mot fattigdom

- 3.1. Fattigdomsmeldingen viser at det gjøres mye godt arbeid i Nittedal for å bekjempe fattigdom i familier med barn.
- 3.2. Det skal legges fram en gjennomgang av sosialhjelpssatser. Saken skal vise hvordan personene følges opp, stønadslengder og hvordan Nittedal kan sørge for at livsgrunnlaget kan sikres og hvordan flest mulig kan komme i arbeid og aktivitet. Det legges til grunn målsetningen om at sosialstønad skal være en kortvarig ytelse.
- 3.3. Nittedal kommune skal intensivere arbeidet med å tilby arbeid til personer med nedsatt arbeidsevne, «hull i cv» og/eller langtids sosialhjelpsmottakere.
- 3.4. Kommunestyret slår fast at det er en klar målsetning at barnetrygd skal holdes utenfor inntektsberegningsgrunnlaget for sosialstønad. Det konstateres likevel at det ikke er rom for å innføre dette tiltaket fra og med 2021. Så snart det er økonomisk handlingsrom til å innføre dette tiltaket sammen med øvrige vedtatte prioriteringer bes rådmannen legge til rette for tiltaket i framtidige budsjetter.
- 3.5. Det etableres et aktivitetsfond som et målrettet alternativ til fritidskortet. Målsetningen er å inkludere barn fra familier som ikke har mulighet til å dekke kostnadene selv. Det legges fram egen sak om innretning av aktivitetsfondet, herunder retningslinjer om målgrupper, organisering og søknadsprosesser. Idretts- og kulturrådet skal involveres i prosessen. Ordningen evalueres i løpet av 2022.
- 3.6. For å legge til rette for gode oppvekstvilkår for alle barn skal det etableres et frivillig samlivskurs for alle barnefamilier. Samlivskurs forebygger konflikter og samlivsbrudd.

4. Helse og velferd

- 4.1. Kommunestyret framhever at det er viktig å styrke kapasiteten i helsesektoren i perioden for å møte framtidens behov.

- 4.2. Det må sikres bemanning, kompetanse og ressurser i hjemmetjenesten innenfor vedtatte budsjetttrammer. Det er viktig å synliggjøre og avklare hvordan tidlig innsats kan påvirke behovet for framtidig antall heldøgns plasser, samt hvordan volum av heldøgns plasser påvirker hjemmetjenestenes kapasitetsbehov i tiden framover.
- 4.3. I arbeidet med å sikre tjenester av høy kvalitet skal bruken av brukerundersøkelser intensiveres.
- 4.4. Det vises til egen sak om «Helsehus/heldøgns omsorgsplasser». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres. Derfor økes avsetningen til blant annet prosjektering av helsehus.
- 4.5. Det etableres et fond med formål «helse og velferd». Fond for helse og velferd skal benyttes i særskilte tilfeller, etter politisk behandling. Formålet er å ha ressurser over tid til å møte uforutsette hendelser og for å kunne drive konkrete utviklingstiltak både til drift og investering.

5. Miljø og samfunnsutvikling

- 5.1. I tråd med planstrategien og planprogram for kommuneplanen skal det legges til grunn en bærekraftig arealpolitikk hvor arealutvikling i kommunen blir forvaltet på en måte som sikrer kommende generasjoners behov for ulike arealer.
- Konsekvenser av endret arealformål skal framgå slik at unødig tap av biologisk mangfold i samfunnsutviklingen unngås.
  - Et strengt jordvern og vern av kulturlandskap er viktig for å bevare Nittedal som en grønn bygd.
- 5.2. En forutsetning for boligutbygging er at det vil være kapasitet i sosial infrastruktur som barnehager og skole. Utbygging skal gjøres i tilknytning til kollektivknutepunkt. Det skal likevel være fleksibilitet til å si ja til mindre endringer på eiendommer der det er kapasitet på offentlig infrastruktur.
- 5.3. Rådmannen skal sørge for at innbyggere og næringsdrivende skal oppleve en samarbeidende, positiv og løsningsorientert kommune.
- 5.4. I arbeidet med å revidere klima- og energiplanen skal blant annet følgende forhold vurderes:
- hvordan Nittedal kommune kan stimulere til å redusere plastforsøpling.
  - et klimagassregnskap.
- 5.5. Det vises til egen sak om «Trafikksikkerhetsplan». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres ved at avsetningen til trafikksikkerhetstiltak og trygg skolevei økes.
- 5.6. Ordfører gis fullmakt til å inngå avtale med BaneNor om mulig utvidelse av undergang ved jernbanebrua over Stasjonsveien ved Nittedal stasjon. Økonomiske konsekvenser innarbeides i budsjett for 2022.

6. Driftsbudsjett og bevilningsoversikt

- 6.1. Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf. vedlegg 1 §5-4 bevilgningsoversikt drift (tidligere 1A og 1B) hvor år 1 er årsbudsjett 2021. Årsbudsjett 2021 justeres slik:

Tiltak Tall i hele 1000 kr.	Økt inntekt/ reduert utgift	Redusert inntekt/ økt utgift/avsetning
Til disposisjon for kommunestyret	1 000	
Økt avsetning prosjektering helsehus, Rotnes skole og ny brannstasjon		1 000
Aktivitetsfond		600
Driftsstøtte idretten		400
Trafikksikkerhet og trygg skolevei		2 000
Reduksjon i avsetning usikkerhet (jfr. blant annet avsetning til fond)	8 000	
Sum drift	9 000	4 000
Netto endring - økt overskudd	5 000	
Fond med formål «helse og velferd»		5 000
Sum endringer	0	

- 6.2. Det skal framlegges økonomirapportering i annet hvert ordinære møte i formannskapet. Innretningen av denne rapporten avklares med ordfører. Effekter av endelig statsbudsjett 2021 for Nittedal kommune behandles i forbindelse med første økonomirapport i 2021.
- 6.3. Rådmannen får fullmakt til å:
- d. innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet 2021 i Økonomiplan 2021 – 2024.
  - e. avsette til og bruke av bundne fond og finansinntekter og -utgifter i sektorenes budsjetter, unntatt fond for «helse og velferd»,
  - f. fordele virkninger av lønnsoppgjøret fra sentral post til sektorene.
- 6.4. Oppfølging av vedtakspunktene i rammesak 2021-2024 som ikke er gjennomført, følges opp i perioden 2021 til 2024 gjennom budsjettprosessen i 2021 og utviklings- og omstillingsprosjektet slik det er beskrevet i budsjett og økonomiplanen.

7. Investeringsbudsjett

- 7.1. Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf. vedlegg 1 §5-5 bevilgningsoversikt investering (tidligere 2A) hvor år 1 er årsbudsjett 2021, herunder mål og premisser for bevilgningene.
- 7.2. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til kr 222 200 000 i 2021. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 14-18.

- 7.3. Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.
- 7.4. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2021 med 50 000 000 kroner. Enhet for bolig og tjenester gis fullmakt til å forskuttere tildeling til startlånskunder med inntil 10 mill. kroner før Husbankens lånetilsagn er mottatt.

8. Skattesatser videreføres

- 8.1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2021 legges til grunn skattøre på 12,15 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.
- 8.2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2021 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.
- 8.3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2021 etter følgende utskrivningsalternativ: §3 f) Faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.
- 8.4. Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.
- 8.5. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 12 velger kommunestyret å ha differensierte eiendomsskattesatser. Skattesats for bolig- og fritidseiendom settes til 2,4 promille og skattesats for næringseiendom settes til 2,5 promille.
- 8.6. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 innføres et bunnfradrag på kr 1 200 000 av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.
- 8.7. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b.
- 8.8. Kommunestyret, i medhold av eiendomsskatteloven § 25, fastsetter at eiendomsskatten betales i tre terminer med forfall i juni, oktober og desember.
- 8.9. I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for boligeiendommer. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 84/14.

- 8.10. I budsjett og økonomiplan for 2022 – 2025 skal rådmannens innstilling baseres på at senest i skatteåret 2023 skal eiendomsskatten reduseres markant for alle innbyggere basert på 2019-nivå.

9. Gebyrer og betalingsregulativ

- 9.1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 2,7 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2021) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2021.
- 9.2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2021 hvis ikke annet er bestemt. Rådmannen delegeres fullmakt til å endre til de til enhver tid gjeldende satser i henhold til «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» og «Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.»
- 9.3. Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.
- 9.4. Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak. Senest i forbindelse med saken om budsjettrammer våren 2021 legges det fram en oversikt over selvkostkalkylene for å synliggjøre om gebyrene i tilstrekkelig grad tar hensyn til reell selvkost for alle sakstyper. Kommunestyret vil vektlegge at kommunens gebyrer må innrettes slik at de ivaretar innbyggerperspektivet, og sikrer at ikke tjenestene er innrettet for best å ivareta utbyggere. Det skal vurderes hvordan byggesaksgebyrer i Nittedal kan reduseres innenfor rammene av reell selvkost.

10. Vedrørende Nittedal-eiendom KF

- 10.1. Nittedal-eiendom KF gis fullmakt til å kjøpe/selge bolig i Nittedal kommune for inntil kr 7 000 000,- for å ivareta det løpende behovet for tjenesteleveranser.
- 10.2. Med bakgrunn i at det er over ti år siden Nittedal-eiendom KF ble opprettet gjøres en vurdering av forhold knyttet til internlån og internrenter, husleiemodell og utbytte og eventuelt andre forhold. Det skal i den forbindelse også ses nærmere på mulige forenklinger, forbedringer og samspillet med kommunen og foretaket uten å endre organisasjonsmodell. Arbeidet skal skje i et samarbeid mellom kommunen og foretaket.

Det legges fram sak om fordeler, ulemper, muligheter og begrensninger ved å innføre et konsept av leie til eie. Det skal redegjøres for erfaringer med tiltaket i andre kommuner.